

Fødevarestyrelsen

Sendt til 28@fvst.dk

Cc: RECCH@fvst.dk

Cc: Nikolas Kühn Hove

28.04.2020 KJ

Høringsvar vedr. vejledning om tilbagetrækning og tilbagekaldelse af fødevarer

j.nr.2019-28-809-00028

Tak for muligheden for at kommentere på udkast til ny version af vejledningen om tilbagetrækning og tilbagekaldelse af fødevarer, foder og fødevarekontaktmaterialer. DSK sendte allerede i februar 2019 forslag til opdateringer, og det glæder os at se, at mange af vores forslag har fundet vej til det nye udkast. Vi takker også for det store arbejde Fødevarestyrelsen har gjort med opdateringen, som vil blive til nytte for både virksomheder og styrelsen selv. Antallet af vore bemærkninger må ikke tages til udtryk for, at vejledningen ikke allerede er meget god.

Vi har indsat bemærkninger/spørgsmål/forslag som markerede rettelser i teksten i udkastet til ny vejledning (word udgave), som vi har modtaget fra Fødevarestyrelsen. Vi beklager, at markeringer fremgår med forskellige farver, det har ingen betydning. Der er også tilføjet lidt korrektur, hvor vi er faldet over det. Her nedenfor følger nogle hovedpunkter.

Det glæder DSK, at der nu flere steder er forklaret, at der kan være alternativer til at kassere tilbagetrukne varer. Det fremgår dog, at det stadig er udgangspunktet, at man i tilbagekaldelser af fødevarer med mangelfuld allergenmærkning skal skrive, at produktet skal returneres eller destrueres. DSK er fortsat meget uenig i, at definitionen af tilbagekaldelse konkret omfatter, at forbrugeren skal returnere eller *destruere* produktet. Som vi har fremført tidligere, sker rigtig mange tilbagekaldelser på grund af fejl, som ikke vedrører sikkerheden eller kvaliteten af selve fødevareren. Er der f.eks. sat en forkert bagsideetiket på et produkt, men forsideetiketten er rigtig, og produktet er synligt, så fejlen er indlysende, er det måske ikke nødvendigt for forbrugeren at kassere produktet. Tilsvarende giver det ingen mening at bede forbrugeren destruere et produkt, fordi der er et udeklareret allergen i produktet, man kan i stedet oplyse, at personer, som ikke tåler xx, skal undlade at spise produktet.

Vi har tidligere foreslået en mere ligefrem formulering i stedet for "...informere forbrugeren om baggrunden for at varen kaldes tilbage", bl.a. i afsnit 18.1. Vi er klar over, at denne formulering kommer fra forordningen, men synes alligevel, det vil være lettere forståeligt at sige "...informere forbrugeren om tilbagekaldelsen og årsagen hertil."

De Samvirkende Købmænd

Islands Brygge 26, DK-2300 København S | T +45 39 62 16 16 | dsk@dsk.dk | www.dsk.dk
CVR nr. 15232013 | Danske Bank 4180-4110212313

DSK

Der er indsat en del eksempler på konkrete sager og vurderinger af, om en vare er farlig. Det er meget nyttigt, og især i forbindelse med kemiske forureninger, som kan være svære at vurdere.

Nogle af eksemplerne er dog lidt svære at forstå. I afsnit 3.2 omtales en sag med figner med et ret højt indhold af toxin, men den producerede færdigvare accepteres af Fvst. I afsnit 6.3 og 12.1 omtales den generelle regel, at man ikke må fortynde sig ud af et problem. Rugbrødet med kerner, som overskrider grænseværdien, er ulovligt, men det fremgår ikke, om figenstængerne var ulovlige. Er der en forskel, fordi der ikke er grænseværdier for figen? Men sammenlignet med grænseværdien for rosiner var toxinindholdet meget højt.

Eksemplet med papaya forstår vi ikke. Det ser jo ud som om, grænseværdien "kun" er overskredet med 10%.

I indledningen omtales "hjemkaldelse", der er et - i denne vejledning - nyt begreb, og det bør medtages under definitioner i afsnit 2.1, hvor overskriften så må omfatte dette også. Der sker en del hjemkaldelser fra butikkerne, og for butikkerne er processen, og skemaerne i egenkontrollen, som regel præcis den samme, uanset om der er tale om en tilbagetrækning, en tilbagekaldelse, eller at varen fjernes alene af kvalitetsmæssige årsager. I tilfælde af salgsstop, hvor en ulovlig (men ikke farlig) vare fjernes fra butikkerne, bruges også samme skema og procedure for at sikre, at de ulovlige varer ikke udbydes til salg. Vi appellerer derfor til, at Fvst fortsat accepterer brugen af betegnelserne tilbagetrækning/tilbagekaldelse i forbindelse med butikkernes egenkontrol, selvom de - i nogle tilfælde - strengt taget ikke er helt korrekte. Det vil jo stadig være sådan, at der udsendes info om tilbagekaldelse i de tilfælde, hvor det er påkrævet, men f.eks. ikke hvis der er tale om hjemkaldelse eller fjernelse af ulovlige varer. Der har desværre været nogle tilsynsførende, der har påtalt, at der ikke var udsendt pressemeddelelse i sidstnævnte tilfælde, muligvis fordi der stod "tilbagekaldelse" på skemaet.

Vi bemærker, at der i afsnit 3.6 og 17.3 er kommet en helt ny tekst ind om "Varer undervejs på tidspunktet for tilbagetrækning/tilbagekaldelse". Men af teksten fremgår alene, at det gælder levering til butikker. Det må vel gælde levering til alle typer af virksomheder.

Det har ved forskellige møder været drøftet, at man ved visse typer produktionen /pakkemetoder i praksis vil have et vist - lille - antal pakninger, der er fejlbehæftede, fx på grund af fejl ved svejsning af pakker. Det er fint, at den slags sager nu er omtalt, så virksomheden har mulighed for at undlade tilbagekaldelse, hvis man konkluderer, at der er tale om et - eller nogle få - enkeltstående tilfælde af fejl. Der er også undertiden kundeklager, som er helt uforklarlige.

I afsnit 11.3, eksemplet med mangelfuld allergenmærkning, er der en bullet, som hedder "Hvor mange fødevarer, der er tale om (er det fx landsdækkende eller enkelte forretninger, fødevarer er solgt i)." Kan dette være afgørende for, hvorvidt produktet skal tilbagekaldes, eller er det alene afgørende for, hvordan informationen om tilbagekaldelse i givet fald skal gives?

I afsnit 12.1 er tilføjet, at markedsføring af ulovlige varer er forbudt i alle led. Da der har været mange, som gerne ville misforstå dette, som om det kun gjaldt den virksomhed, der havde fået et

DSK

forbud, ser vi gerne, at det bliver fremhævet endnu mere (fed, understregning). Flere andre steder er det nævnt, at markedsføring af ulovlige varer er forbudt. Vi foreslår at tilføje "i alle led".

I afsnit 14.2 undrer det os, at det fremgår, at en FKM-producent skal tilbagekalde både FKM og de fødevarer, der evt. er pakket i det fejlbehæftede FKM. Normalt er det fødevarerproducenten, der tilbagekalder færdigpakkede fødevarer, uanset om fejlen kommer fra fødevaren eller den FKM, der er anvendt.

I afsnit 16.2 sidste afsnit omtales en situation, hvor en forhandler skal finde ud af, om flere partier har samme fejl. Hvis det er en umiddelbar synlig fejl, fx en forkert etiket, kan det lade sig gøre, men i de fleste tilfælde vil det vel være producenten, der bedst kan vurdere, om andre partier kan have tilsvarende fejl. Gælder også andre steder i teksten.

I 18.1 og 18.4 omtales tilbagekaldelser i forbindelse med internet salg. For virksomheder, som alene sælger via internet og derfor har samtlige kunders kontaktdata, giver det sikkert god mening at give alle kunder direkte besked. Men andre virksomheder, fx mange af vores medlemmer, sælger primært i fysiske butikker og samtidig også på andre måder, fx situationer som er eller ligner internetsalg. Men i nogle tilfælde er det ved traditionelle metoder såsom telefonisk bestilling og udbringning til den fysiske adresse. For butikker, som sælger på flere måder, vil det være en betydelig belastning, hvis de både skal udsende pressemeddelelse af hensyn til kunder, der handler i butikken, men også på anden vis kontakte andre kunder, f.eks. ved mail. Som teksten fremstår nu, er det ikke et krav at udsende direkte til forbrugere, og vi vil gerne holde fast i, at virksomheden selv vælger metoden. Dermed vil de også vælge den metode, hvormed de hurtigst og med mindst fejlmuligheder kan udsende information til alle kunder, fx med en pressemeddelelse. Vi foreslår, at der tilføjes: "Hvis varen er solgt både i fysisk butik og på internettet, og der udsendes en pressemeddelelse, er det ikke nødvendigt at kontakte internetkunderne direkte".

Afsnit 18.1 omtaler tilbagekaldelse af færdigpakkede fødevarer. Kravene vedr. tilbagekaldelse gælder generelt og også andre situationer, f.eks. varer pakket i butikken eller slik solgt som tag-selv og tilsvarende. Det bør vel fremgå.

Som vi tidligere har fremført, bør hverken pressemeddelelser eller Fvst nyheder indeholde anden information end den, som fremgår af mærkningen på pakken. Undertiden oplyses f.eks. pakkedato, selvom man ikke kan se den på pakken. Det fører til unødigt forvirring. Pakkedato kan godt være kendt for producenten og bruges til afgrænsning af partiet, men hvis den ikke står på varen, kan det føre til, at både butikker og forbrugere bliver i tvivl om, hvorvidt den pakke, man har, er omfattet.

Hvis Fvst udsender en pressemeddelelse, fx i forbindelse med sygdomsudbrud/tilbagekaldelse, bør den ansvarlige virksomhed altid orienteres forinden, så den kan være forberedt på presseomtale og spørgsmål.

DSK vil gerne henlede opmærksomheden på en situation, som ikke er nævnt i vejledningen. Kravet om direkte tilbagekaldelse til virksomheder, som man donerer mad til, er en hæmsko. Alle vores medlemmer er interesserede i at donere til velgørende organisationer for at forhindre madspild. Men hvis det drejer sig om færdigpakkede fødevarer, hvor eventuelle tilbagekaldelser

DSK

håndteres med pressemeddelelse fra centralt hold, er det en belastning for den enkelte butik at den skal (huske at) sende besked til den eller de organisationer, butikken har doneret til. Vi vil derfor gerne gentage det forslag, vi tidligere har stillet, om at disse organisationer i stedet abonnerer på nyheder om tilbagekaldelser fra Fødevarestyrelsen, så de altid bliver informeret på tydelig og sikker måde.

I er selvfølgelig meget velkomne til at kontakte os, hvis ovenstående bemærkninger giver anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

Kirsten Jacobsen

De Samvirkende Købmænd

Islands Brygge 26, DK-2300 København S | T +45 39 62 16 16 | dsk@dsk.dk | www.dsk.dk
CVR nr. 15232013 | Danske Bank 4180-4110212313